

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE BUCURESTI
Consiliul pentru Studii Doctorale – CSUD
Școala Doctorală: Administrarea Afacerilor II

TEZĂ DE ABILITARE

Modelele de transformare a afacerilor și procesul de schimbare organizațională în contextul tranziției energetice

Candidat: Conf. univ. dr. Tănase STAMULE

Bucuresti, 2024

Teza de abilitare “Modele de transformare a afacerilor și procesul de schimbare organizațională în contextul tranziției energetice” este elaborată în urma unei serii de articole științifice originale publicate în jurnale de specialitate relevante domeniului. Aceste articole s-au axat pe evoluția noilor strategii de management în România, provocările mediului de afaceri și procesul de schimbare organizațională aplicat în creșterea eficienței întreprinderilor, soluții pentru sectorul energetic și, de asemenea, pentru sectorul educațional.

Contribuțiile mele personale în cadrul domeniului de cercetare se materializează în două paliere: contribuții teoretice și contribuții practice. Contribuțiile teoretice evidențiază modalitățile prin care organizațiile ar putea să își îmbunătățească procesele de management care includ „leadership-ul bazat pe cunoaștere”, cu reunirea calităților atât ale managerilor, cât și ale liderilor în așa-numiții lideri ai cunoașterii, capabili să integreze sistemele de management bazat pe cunoștințe în mediul economic. Contribuțiile teoretice prezentate în această teză se bazează pe revizuri aprofundate ale literaturii de specialitate și pe propriile analize empirice în domeniile de cercetare ale schimbării organizaționale, transformării afacerilor și tranziției energetice. În mod particular, teza sintetizează perspectiva mea asupra diferitelor concepte referitoare la domeniul schimbării organizaționale aplicate în procesul de îmbunătățire a eficienței întreprinderilor, așa cum este el văzut într-un mediu concurențial normal, precum și în contextul tranziției energetice. În același timp, contribuțiile aplicative evidențiază, prin intermediul concluziilor cercetării empirice, precum și prin cel al analizelor econometrice și statistice, modul în care managementul organizațional este capabil să se adapteze la cerințele pieței și să gestioneze mai bine provocările asociate tranziției energetice.

Pe baza propriei comprehensiuni a conceptelor fundamentale desprinse din analiza literaturii de specialitate, precum și a propriilor concluzii de cercetare originale sintetizate pe baza lucrărilor selectate, această teză de abilitare dezvoltă conceptele de schimbare organizațională aplicate în eficientizarea întreprinderilor și tranziția energetică dintr-o perspectivă personală, prin efectuarea de analize originale și de sinteze critice.

Realizări științifice și profesionale în domeniul schimbării organizaționale (și al transformării afacerilor)

Lucrarea intitulată „Leadership in Romanian Small to Medium Enterprises” (Crăciun et al., 2015) a dezvoltat o amplă cercetare statistică asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) din România, cu scopul de a înțelege mai bine: (1) cultura organizațională incipientă a unei piețe est-europene recent deschise; și (2) rolul leadership-ului în creșterea

competitivității IMM-urilor. Lucrarea a studiat caracteristicile percepute ale unui lider și influența lor asupra performanțelor organizației (așa cum sunt percepute de angajați) și a dezvoltat intercorelațiile subliminale dintre aceste caracteristici. Cei șase factori identificați de analiza noastră au fost: adaptabilitate; cooperare; autoritate; carismă; încredere; motivație. Aceste componente de bază vizează creșterea competitivității în întreprinderile românești și conceperea unor programe de formare mai bune pentru managerii și antreprenorii care acționează pe piețele est-europene, adaptate la caracteristicile reale ale acestor medii economice în plină dezvoltare.

Studiul intitulat „Determinants of Student Loyalty in Higher Education: A Structural Equation Approach for the Bucharest University of Economic Studies” (Todea et al., 2022) a analizat empiric factorii cheie care influențează loialitatea studenților prin testarea a două modele, și anume calitatea percepută, asocierile de brand, satisfacția, încrederea și angajamentul, și pentru a testa relațiile dintre acestea. Rezultatele au arătat că angajamentul are cel mai semnificativ impact direct asupra loialității. Ceilalți factori au un efect indirect, satisfacția având cel mai semnificativ efect total, urmată de încredere și angajament. Prin urmare, universitățile trebuie să se concentreze pe îmbunătățirea calității serviciilor pentru a dezvolta asocieri de brand pozitive, satisfacția studenților, încrederea și angajamentul în vederea dezvoltării loialității studenților.

Studiul intitulat „Good Practices on ESG Reporting in the Context of the European Green Deal” (Dănilă et al., 2022) a evidențiat importanța respectării rapoartelor sociale, de mediu și de guvernare ale marilor companii și ale sectorului bancar deopotrivă în contextul adoptării Green Deal-ului european. În plus, studiul a evidențiat modul în care noile cerințe și recomandări privind publicarea informațiilor au fost adaptate și transpuse în raportarea ESG non-financiară (impactul de mediu, social și de guvernare al activității economice).

Lucrarea intitulată „Entropy as Leading Indicator for Extreme Systemic Risk Events” (Lupu et al., 2022) s-a axat pe situațiile de risc sistemic extrem pentru a documenta dependența acestora de acțiunile pieței prezente în intervalele de timp care le preced. Am folosit modelul N-BEATS, care s-a dovedit a fi unul dintre cele mai bune instrumente de rețea neuronală pentru a prezice serii temporale, a detecta anomalii (salturi) în dinamica măsurilor CoVaR pentru băncile cu cele mai multe lichidități de pe piețele europene și a măsura entropia Shannon a densității spectrale de putere în eșantioane care conduc la aceste evenimente. Utilizând mai multe regresii logistice, am documentat capacitatea entropiei de a explica producerea acestor anomalii.

Realizări științifice și profesionale în domeniul tranziției energetice

Articolul intitulat „The REPowerEU Plan and the Transition to Green Energy in Romania” (Dincă et al., 2023) a investigat percepția companiilor românești cu privire la favorizarea substituirii combustibililor fosili pentru a reduce emisiile și dependența. Această cercetare a examinat obstacolele/provocările care au un impact asupra adoptării energiei regenerabile din punctul de vedere al companiilor românești. Rezultatele au arătat că obstacolele de piață (economice), tehnologice și administrative au un impact major asupra implementării tehnologiilor de energie regenerabilă în România. S-a stabilit că obstacolele comunitare (sociale) și organizatorice au o influență de ordin mediu asupra implementării tehnologiilor de energie regenerabilă în România. Rezultatele articolului contribuie la creșterea gradului de conștientizare a importanței imperative a înlocuirii combustibililor fosili prin accelerarea tranziției energetice curate a României și luând în considerare potențialul mare pe care țara îl are pentru realizarea acestei schimbări.

Lucrarea intitulată „An analysis of anticompetitive behaviour on the retail fuel market across different Central and Eastern European countries” (Stamule et al. 2023) și-a propus să aplice o analiză a cartelurilor pe piața cu amănuntul a combustibililor în șase țări diferite din Europa Centrală și de Est, și anume România, Austria, Bulgaria, Republica Cehă, Polonia și Ungaria. Fiind o piață cu trăsături favorabile formării de carteluri, problemele de concurență pot apărea cu ușurință în cadrul acesteia.

Articolul intitulat „Exploring the Generation Z Attitude towards Energy Efficiency Improvement and Decarbonization through Heat Pumps: An Empirical Study in Romania” și-a propus să analizeze atitudinea generației Z din România în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice și decarbonizarea prin utilizarea tehnologiilor moderne integrate, cum ar fi pompele de căldură, stocarea energiei termice și sistemele de control inteligente. Rezultatele au arătat că există șase categorii de factori care influențează atitudinea cetățenilor din Generația Z, "Factorii determinanți pentru îmbunătățirea eficienței energetice" împreună cu "Măsurile tradiționale pentru îmbunătățirea eficienței energetice" având cea mai mare influență asupra determinării unei atitudini pozitive față de îmbunătățirea eficienței energetice și decarbonizare. Principala recomandare de politică desprinsă din acest studiu se referă la dezvoltarea de politici și strategii care să stimuleze cetățenii nu numai să aibă o atitudine pozitivă față de eficiența energetică și decarbonizare prin utilizarea pompelor de căldură, ci și să genereze acțiuni concrete pentru instalarea tehnologiei pompelor de căldură. O altă recomandare se referă la dezvoltarea și extinderea continuă a programelor naționale și locale pentru izolarea suprafeței exterioare a clădirilor și înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare care nu au izolație termică. A

treia recomandare majoră se referă la campaniile de sensibilizare a populației cu privire la măsurile moderne de îmbunătățire a eficienței energetice, cum ar fi pompele de căldură.

Lucrarea intitulată "Production networks and resilience: How dense production networks shield economies in financial crisis" (Caraianni et al., 2024) a aprofundat domeniul insuficient explorat al modului în care structurile rețelelor de producție influențează severitatea recesiunilor economice, în special în cadrul ultimei crize financiare. Constatările relevă o corelație pozitivă notabilă între densitatea rețelelor de producție și reziliența economică în timpul crizei, care a rămas constantă în cadrul mai multor specificații ale modelului. În schimb, ratele mai ridicate ale dobânzii au fost legate de performanțe economice mai slabe, subliniind interacțiunea critică dintre politica monetară și rezultatele economice în perioadele de instabilitate financiară. Propunem o recomandare de politică care pune accentul pe consolidarea strategică a densității rețelelor de producție ca potențial amortizor în caz de recesiune economică.

Planuri de dezvoltare a carierei și perspective de viitor

Activitatea didactică pe care am desfășurat-o până în prezent a fost axată pe predarea unor discipline cu un grad foarte ridicat de aplicabilitate, ceea ce mi-a permis să realizez conexiuni interdisciplinare, precum și cunoștințe aprofundate în diferite domenii. De asemenea, a inclus întotdeauna activități specifice de coordonare științifică a scrierii proiectelor de seminar, consiliere și coordonare a activităților pentru proiectul final de licență sau pentru proiectul capstone pentru studenți. Consider că o bună activitate didactică conduce la creșterea gradului de satisfacție al studenților și îi transformă în agenți de promovare a ofertei noastre educaționale. În același timp, activitatea didactică trebuie să conțină și o componentă de proiecte educaționale, care să motiveze studenții și să diversifice oferta noastră.

Facultatea noastră și Catedra UNESCO Departamentul de Administrarea Afacerilor în Limbi Străine contribuie la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale ONU prin educație de înaltă calitate, cercetare și programe de învățare pe tot parcursul vieții, antreprenoriat, inițiative digitale și de energie curată, parteneriate pentru durabilitate în comunități și orașe. Programele noastre de studiu sunt compatibile cu programe similare din întreaga lume și pregătesc studenții noștri pentru piața muncii actuale și viitoare, atât în lumea corporativă, cât și în ecosistemul start-up, la nivel național și internațional. Ca membru al acestei comunități academice, voi continua să-mi aduc contribuția la menținerea unui mediu de lucru armonios în cadrul FABIZ, prin consolidarea bunei comunicări între membrii

departamentului și comunitatea didactică externă, îmbunătățirea comunicării cu secretariatul și prin dezvoltarea resurselor existente și eficientizarea acestora.

Direcțiile mele viitoare de dezvoltare a activității didactice se vor concentra pe menținerea unui mediu de lucru armonios în cadrul FABIZ, prin consolidarea bunei comunicări între membrii departamentului și comunitatea didactică externă, îmbunătățirea comunicării în rândul colegilor și prin dezvoltarea resurselor existente și eficientizarea acestora. Pentru a îmbunătăți activitățile din cadrul facultății, vom implica studenții în sistemul de voluntariat pentru a sprijini studenții care doresc să dobândească experiență practică, dar și pentru a atenua presiunea administrativă a departamentului UNESCO.

În viitor, intenționez să continui activitatea în domeniile științific, profesional și academic, prin îmbunătățirea continuă a competențelor didactice, a domeniilor de cercetare, dar și a aspectelor administrative și manageriale.